

کاهش چشمگیر خطر شکستگی استخوان با مصرف «داروی اوزمپیک»

مدیریت همزمان بیماری دیابت نوع دوم و کاهش وزن کنترل شده، یکی از چالش‌های اساسی در حوزه سلامت عمومی به شمار می‌رود.

مدیریت همزمان بیماری دیابت نوع دوم و کاهش وزن کنترل شده، یکی از چالش‌های اساسی در حوزه سلامت عمومی به شمار می‌رود. بررسی تأثیرات داروهای مدرن بر وضعیت ساختاری بدن، موضوع پژوهشی است که اهمیت ویژه‌ای در بهبود کیفیت زندگی بیماران ایفا می‌کند.

به گزارش اسپنا، دیابت نوع دوم بیماری است که در آن بدن نمی‌تواند به درستی از انسولین استفاده کند و این مسئله منجر به افزایش قند خون می‌شود. بسیاری از افراد مبتلا به این بیماری با مشکل چاقی نیز دست و پنجه نرم می‌کنند. برای درمان این وضعیت، گروهی از داروها به نام «آگونیست‌های گیرنده GLP-1» استفاده می‌شوند که نه تنها قند خون را تنظیم می‌کنند، بلکه به کاهش وزن نیز کمک می‌نمایند. با این حال، یک نگرانی علمی همیشگی وجود داشته است؛ مطالعات قبلی نشان داده‌اند که کاهش وزن سریع می‌تواند منجر به نازک شدن بافت استخوان‌ها و افزایش خطر شکستگی شود، در حالی که کاهش وزن ملایم تر معمولاً توده استخوانی را حفظ می‌کند.

ضرورت تحقیق در این زمینه از آنجا ناشی می‌شود که شکستگی‌های استخوانی، به ویژه با افزایش سن، بسیار دردناک و هزینه‌بر هستند و می‌توانند استقلال فرد را به شدت محدود کنند. با توجه به محبوبیت روزافزون داروهای جدید کاهش وزن، دانشمندان نیاز داشتند بدانند آیا این داروها در کنار کاهش توده بدنی، به سلامت استخوان‌ها آسیب می‌زنند یا خیر. فقدان شواهد کافی که داروی «سماگلوتاید» با نام تجاری اوزمپیک را با سایر درمان‌های ضد چاقی از نظر سلامت استخوان مقایسه کند، انگیزه اصلی برای انجام یک مطالعه گسترده در سطح ملی بود تا ایمنی این درمان‌ها برای اسکلت بدن مشخص شود.

در همین راستا، دکتر جاییو نوریا، محقق و همکار سابق بخش غدد درون‌ریز در مرکز پزشکی دانشگاه استنفورد، به همراه تیمی از پژوهشگران این مرکز تحقیقاتی برجسته در کالیفرنیا، مطالعه‌ای گسترده را به سرانجام رساندند. آن‌ها در این پژوهش به بررسی تغییرات شاخص توده بدنی (BMI) و میزان وقوع شکستگی در بیماران مبتلا به دیابت نوع دوم پرداختند که از داروهای مختلفی برای مدیریت وزن و بیماری خود استفاده می‌کردند. این تیم تحقیقاتی تلاش کرد تا با نگاهی دقیق به داده‌های واقعی، تفاوت اثرگذاری سماگلوتاید را نسبت به سایر گزینه‌های درمانی موجود در بازار دارویی بسنجند.

روش اجرای این پژوهش به صورت یک تحلیل داده محور بر روی گروه بزرگی از بیماران بود. محققان از پایگاه داده‌های سلامت الکترونیک «آترپوس هلت» استفاده کردند که اطلاعات مربوط به ۱۶۱ میلیون بیمار در بیمارستان‌های محلی و مراکز پزشکی دانشگاهی ایالات متحده بین سال‌های ۲۰۱۶ تا ۲۰۲۳ را در بر می‌گرفت. آن‌ها بر روی بزرگسالان بالای ۱۸ سال که تشخیص دیابت نوع دوم داشتند و هیچ سابقه‌ای از شکستگی قبلی یا مصرف داروهای پوکی استخوان نداشتند، تمرکز کردند. در این بررسی، بیش از ۲۶ هزار نفر که سماگلوتاید دریافت کرده بودند با بیش از ۳۳ هزار نفر که داروهای دیگری مانند دولگلویتاید یا ترکیبات خوراکی کاهش وزن مصرف می‌کردند، مقایسه شدند.

یافته‌های این مطالعه نشان دادند که مصرف سماگلوتاید با کاهش بیشتر شاخص توده بدنی در مقایسه با سایر گروه‌های درمانی همراه بوده است. نکته شگفت‌انگیز پژوهش این بود که با وجود کاهش وزن بیشتر، میزان شکستگی در گروه مصرف‌کننده سماگلوتاید به طور قابل توجهی کمتر بود. بر اساس آمار، در گروه سماگلوتاید تنها ۷۹۴ مورد شکستگی ثبت شد، در حالی که در گروه کنترل که از داروهای دیگر استفاده می‌کردند، ۱۰۴۵ مورد شکستگی گزارش شده بود که نشان‌دهنده برتری این دارو در حفظ سلامت استخوان‌هاست.

نتیجه‌گیری نهایی این تحقیق حاکی از آن است که درمان با سماگلوتاید با ۱۵ درصد کاهش در خطر شکستگی استخوان همراه است. محققان به این نتیجه رسیدند که این دارو احتمالاً دارای اثرات محافظتی بر استخوان است که فراتر از اثرات معمول سایر داروهای کاهش وزن عمل می‌کند. دکتر نوریا تأکید می‌کند که این نتایج گام مهمی در درک چگونگی تأثیر کاهش وزن ناشی از سماگلوتاید بر سلامت استخوان بیماران دیابتی است و می‌تواند مسیر جدیدی را در درمان‌های ایمن‌تر باز کند.

اهمیت این یافته‌ها در آن است که برخلاف تصورات قبلی مبنی بر تضعیف استخوان‌ها در پی کاهش وزن شدید، سماگلوتاید توانسته است تعادلی میان کاهش وزن و حفظ استحکام اسکلتی برقرار کند. این موضوع برای پزشکانی که برنامه‌های کاهش وزن را برای بیماران دیابتی تجویز می‌کنند بسیار حیاتی است، زیرا آن‌ها را تشویق می‌کند تا در کنار مدیریت وزن، نظارت دقیقی بر سلامت استخوان‌های بیماران داشته باشند و با اطمینان بیشتری از این نسل جدید داروها استفاده کنند.

این نتایج ارزشمند به عنوان بخشی از نشست سالانه انجمن غدد درون‌ریز (ENDO ۲۰۲۶) که در شیکاگو برگزار شد، ارائه گردیده‌اند. این مطالعه که توسط محققان مرکز پزشکی دانشگاه استنفورد انجام شده، دریچه‌ای نو به سوی درمان‌های چندمنظوره در حوزه متابولیسم و غدد گشوده است که می‌تواند کیفیت زندگی میلیون‌ها بیمار مبتلا به دیابت نوع دوم را در سراسر جهان بهبود ببخشد.